

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ DENEY HAYVANLARI ÜRETİM, BAKIM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Balıkesir Üniversitesi Deneysel Hayvanları Üretim, Bakım Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, organlarına, organlarının görevlerine ve işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Balıkesir Üniversitesine bağlı olarak kurulan Balıkesir Üniversitesi Deneysel Hayvanları Üretim, Bakım Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, organlarına, organlarının görevlerine ve işleyişine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Araştırmacı: Denemenin fiilen uygulanmasından sorumlu olan ve deney hayvanları üzerinde uygulama yapma yetkisine sahip olan kişiyi,
 - b) Araştırma: Bilimsel bilgi elde etmek amacı ile deney hayvanları üzerinde yürütülecek her türlü çalışmayı,
 - c) Deneysel hayvanı: Deneysel çalışmalarda kullanılan tüm hayvanları,
 - ç) Merkez (BAUN-DEHAM): Balıkesir Üniversitesi Deneysel Hayvanları Üretim, Bakım Uygulama ve Araştırma Merkezini,
 - d) Müdür: Merkezin Müdürünü,
 - e) Rektör: Balıkesir Üniversitesi Rektörünü,
 - f) Sorumlu yönetici: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ş) bendinde tanımlanan veteriner hekimi,
 - g) Teknik personel: Merkezde teknik hizmetlerde görevlendirilecek ilgili kişileri,
 - ğ) Uygulama: Deneysel hayvanları üzerinde yapılacak eğitim ve araştırma amaçlı bilimsel girişimleri,
 - h) Üniversite: Balıkesir Üniversitesini,
 - ı) Veteriner hekim: Merkezde görevli veteriner hekimi,
 - i) Yönetim Kurulu: Merkezin Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin Amacı ve Faaliyetleri

Merkezin amacı

MADDE 5 – (1) Merkezin amacı; deney hayvanları kullanılarak gerçekleştirilecek deneysel araştırmaların, sağlıklı bir şekilde ve etik kurallar çerçevesinde yürütülmesi için, gerekli alt yapının oluşturulması, uluslararası standartlarda deney hayvanı üretiminin ve bakımının yapılması, deneysel araştırmalar için temel laboratuvar gereksinimleri ve teknik koşulların sağlanmasıdır.

Merkezin faaliyetleri

MADDE 6 – (1) Merkezin faaliyetleri şunlardır:

a) Deney hayvanlarının kullanıldığı her türlü bilimsel, teknik araştırma ve uygulamaları teşvik etmek, desteklemek, bunlardan resmi ve özel kuruluşlar ile diğer ilgililerin yararlanmasını sağlamak, bu kuruluşların talebi üzerine kendi alanına giren konularda danışmanlık hizmeti sağlamak,

b) Merkezde deney hayvanları üzerinde yürütülecek her türlü araştırma ve uygulamanın, etik kurallara uygun bir şekilde hayvan refahı ve hayvan haklarına riayet edilerek yürütülmesi için gerekli altyapıyı kurmak, geliştirmek ve çalıştırmak,

c) Eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan deney hayvanlarının yürürlükteki mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak üretimini ve bakımını yapmak,

ç) Deneysel uygulamalarla ilgili eğitim ve öğrenim olanaklarını sağlamak, deney hayvanları üzerinde araştırma yapabilme yetkinliğini kazandırmak amacıyla seminer, kurs ve konferanslar düzenlemek,

d) Deney hayvanları üzerinde gerçekleştirilen deneylerden elde edilen verilerin bilim dünyasıyla paylaşılmasını teşvik etmek ve desteklemek,

e) İlgili araştırma ve uygulamalar için ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak,

f) Merkezin kuruluş amacına ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun diğer çalışmaları yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezin Yönetim Organları ve Görevleri

Merkezin yönetim organları

MADDE 7 – (1) Merkezin yönetim organları şunlardır:

- a) Müdür,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Sorumlu Yönetici (Veteriner hekim).

Müdür

MADDE 8 – (1) Müdür, Rektör tarafından Merkezin amaçları doğrultusunda araştırma, uygulama ve eğitim deneyimi bulunan Üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından seçilerek üç yıl için görevlendirilir. Süresi biten Müdür tekrar görevlendirilebileceği gibi görev süresi dolmadan aynı usulle görevden alınabilir.

(2) Müdürün önerisi ile Müdüre çalışmalarında yardımcı olmak üzere, Merkezin faaliyet alanı ile ilgili Üniversitede görevli öğretim elemanları arasından bir kişi üç yıl için Rektör tarafından Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilir. Rektör gerektiğinde aynı usulle Müdür Yardımcısını değiştirebilir.

(3) Müdür görevi başında bulunmadığı zamanlarda Müdür Yardımcısını vekil olarak bırakır. Vekâlet altı aydan fazla sürerse yeni Müdür görevlendirilir. Müdürün görevi sona erdiğinde yardımcısının da görevi sona erer.

Müdürün görevleri

MADDE 9 – (1) Müdür; Merkezin amaçları doğrultusundaki çalışmaların düzenli bir şekilde yürütülmesinden, Merkezin tüm etkinliklerinin gözetim ve denetiminden ve bu konularda gerekli önlemlerin alınmasından Rektöre karşı birinci derecede sorumludur.

(2) Müdürün görevleri şunlardır:

a) Merkezi temsil etmek, Yönetim Kuruluna başkanlık etmek,

b) Bu Yönetmelik hükümleri ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ilkeler doğrultusunda Merkezin genel çalışma düzenini, bilimsel ve idari işlerinin yürütülmesini sağlamak,

c) Merkezdeki birim sorumlularını görevlendirmek veya görevden almak, çalışma birimleri üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yürütüp koordinasyonu sağlamak, gerekli gördüğü hallerde birimler arasında personel ve görev değişikliği yapmak,

ç) Merkezde yürütülen çalışmaların, kurumsal işleyiş kurallarına ve deney hayvanları üzerinde yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu denetlemek ve çalışanları bu konuda yönlendirmek,

d) Hayvan deneyleri yerel etik kurulu ile eşgüdümü sağlamak,

e) Merkeze gelen, üretilen, satılan, deneyde kullanılan, ölen veya nakledilen hayvanların, türü, ırkı, cinsi, geliş, doğum, ölüm, satış ve nakil tarihleri, uygulanan işlemler, satın almak veya kullanmak amacı ile başvuran araştırmacıların isim ve adresi ile hayvanların akıbetlerinin kayıtlarının tutulmasını sağlamak,

f) Deney hayvanlarının yetiştirilmesi, barınma ve beslenme koşullarının oluşturulması, ideal çalışma ortamının sağlanması ve Merkezin personel, araç gereç, deney hayvanı ve diğer gereksinimlerinin belirlenmesi ve bunların karşılanması için gerekli girişimlerde bulunmak,

g) Yurt içi ve yurt dışı uygulama ve araştırma merkezleri ile işbirliği yaparak amaca uygun projeler üretilmesini sağlamak,

ğ) Uygulama ve araştırma faaliyetleri hakkında her yılın bitimini takip eden ocak ayında, o yıla ait eğitim ve araştırma faaliyetlerini, çalışmalarda kullanılan hayvanların türleri, sayıları ve bu hayvanların kullanım amaçlarını içeren bir faaliyet raporunu hazırlamak ve Yönetim Kuruluna sunmak,

h) Merkez bünyesinde barındırılan hayvanların refah ve bakım şartlarını denetlemek,

ı) Personele yönelik hizmet içi eğitimler düzenlemek,

i) Araştırmacıların hizmetine sunulan Merkez olanaklarının, başvuru sırası dikkate alınarak, eşit şekilde kullanılabilmesi için gerekli plan ve düzenlemeleri yapmak,

j) Merkezin çalışma plan ve programı ile acil eylem planını hazırlamak ve personeli bu konuda eğitmek,

k) Merkez bünyesinde yürütülecek olan kurs, seminer, kongre ve sempozyum gibi bilimsel toplantıları planlamak, düzenlemek ve yürütmek.

Yönetim Kurulu

MADDE 10 – (1) Yönetim Kurulu; Müdür, Müdür Yardımcısı ve Üniversite öğretim üyeleri arasından Müdürün önerisi ile Rektör tarafından görevlendirilecek üç üye olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Yönetim Kurulu üye seçiminde hayvan deneyleri konusunda deneyimli öğretim üyeleri öncelikli tercih edilir. Üyelik süresi üç yıldır. Süresi dolmadan boşalan üyelik için veya Üniversite dışında altı aydan uzun süreli görevlendirilenlerin yerine kalan süre için, Rektör aynı usul ile yeni üye görevlendirir. Üyelik süresi sona eren Yönetim Kurulu üyeleri aynı usulle yeniden görevlendirilebilirler.

(2) Yönetim Kurulu, Müdürün çağrısı üzerine, yılda en az iki defa, salt çoğunluk ile toplanır. Geçerli mazereti olmaksızın üç kez üst üste Yönetim Kurulu toplantısına katılmayanların Yönetim Kurulu üyeliği son bulur. Boşalan üyelik için Rektör aynı usul ile bir ay içinde yeni üye görevlendirir.

(3) Yönetim Kurulunda tüm kararlar oy çokluğu ile alınır, çekimser oy kullanılmaz.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 11 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Merkezin eğitim, öğretim, bilimsel araştırma, danışmanlık, yayın faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları kararlaştırmak,

b) Merkezin çalışmalarıyla ilgili plan ve programların hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak,

c) Merkez olarak sunulacak her türlü hizmetin bedelini tespit etmek, gelir ve gider dağılımı ve kullanım şekillerini ilgili mevzuata uygun olarak belirlemek,

ç) Merkezin yatırım ve plan tasarısını hazırlamak ve onaylanmak üzere Rektöre sunmak,

d) Gerekli hallerde Merkezin faaliyetleri ile ilgili geçici çalışma grupları kurmak ve bunların görevlerini düzenlemek,

e) Müdür tarafından hazırlanan yıllık faaliyet plan ve programları ile bu faaliyetlerle ilgili esasları görüşüp karara bağlamak,

f) Müdür tarafından belirlenen diğer konuları görüşerek karara bağlamak.

Sorumlu Yönetici (Veteriner hekim) ve görevleri

MADDE 12 – (1) Sorumlu Yönetici, Müdüre bağlı olarak ve onun denetiminde çalışır.

(2) Sorumlu Yöneticinin görevleri şunlardır:

a) Laboratuvar hayvanlarının üretim ve bakımını sağlamak, kontrol etmek ve düzenlemek,

b) Laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip etmek ve araştırmacıları bu konuda bilinçlendirmek,

c) Araştırmalar sırasında danışman veteriner hekimlik görevi yapmak,

ç) Merkez dâhilinde kullanılan laboratuvar hayvanlarının kaydını tutmak,

d) Merkez dâhilinde kullanılan sarf malzemelerinin kaydını tutmak,

e) Merkezdeki demirbaş malzeme ve cihazların korunma ve bakımının sağlanmasını kontrol etmek,

f) Projelerle ilgili bilgileri, kayıtları ve Müdürün Merkez dâhilinde uygun gördüğü verileri bilgisayar ortamına taşımak ve Müdüre rapor vermek,

g) Projelerde kullanılan laboratuvar hayvanlarının hafta sonu bakımları ve resmi tatil günleri için Müdürün uygun göreceği şekilde planlama yapmak,

ğ) Müdürü çalışmalar, işleyiş ve aksaklıklar konusunda bilgilendirmek,

h) Üretilen hayvanların sağlığı ve tür özelliklerinin saflığını korumak,

ı) Koruyucu hekimlik faaliyetlerinde bulunmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Merkezden Yararlanma Koşulları

Merkezden yararlanma koşulları

MADDE 13 – (1) Merkezden yararlanma koşulları şunlardır:

a) Merkezden öncelikli olarak Üniversitenin akademik personelinin yürütücülüğünü yaptığı araştırma projeleri ve tez çalışmaları için yapılan talepler karşılanır.

b) Merkezden deney hayvanı talebi, deney hayvanı talep formu doldurularak, etik kurul müracaat formu ve etik kurul kabul yazısı ekinde Müdürlüğe yapılır.

c) Kurallara uygun olarak yapılan deney hayvanı talebi Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

ç) Yönetim Kurulu tarafından onaylanan deney hayvanı talebi, ücretinin Üniversite döner sermaye saymanlığı hesabına yatırılmasından sonra gerekli hayvanların üretimi için planlamaya alınır.

d) Çalışılacak laboratuvar hayvanları öncelikle Merkezden sağlanır. Merkezde proje içeriğine uygun yeterli sayıda veya türde laboratuvar hayvanı bulunmaması halinde, Müdürün bilgisi ve onayı dâhilinde standartlara uygun belirli merkezlerden araştırmacı tarafından laboratuvar hayvanı sağlanabilir. Diğer merkezlerden sağlanan laboratuvar hayvanları öncelikle karantinaya alınırlar ve gerekli kontrollerden sonra kullanılabilirler.

e) Araştırmacılar deney hayvanları etik kurulunca belirlenen esaslara uymak zorundadır.

f) Araştırma başvurularında, araştırmacıların kişisel beyanı esastır. Müracaat formlarında ve/veya çalışmalarla ilgili her türlü beyanda verilen bilgilere ilişkin her türlü yasal ve etik yükümlülük araştırmacıya aittir.

g) Merkez bünyesinde yürütülecek tüm hayvan deneyleri, hayvan deneyleri yerel etik kurulu tarafından düzenlenmiş kurstan sertifika almış ya da denkliği kurulca kabul edilmiş sertifikalara sahip araştırmacılar tarafından yürütülür.

ğ) Araştırmacılar, çalışmalarında bilimsel araştırmaların temel kuralları olarak kabul edilen zarar vermeme, saygılı olma, şeffaflık, dürüstlük ve gizlilik ilkelerine uyacaklarını peşinen kabul etmiş sayılırlar.

h) Araştırmacılar, çalışmalarının her aşamasında Merkez yetkililerinin denetimine açık olduklarını kabul etmiş sayılırlar.

ı) Proje onay tarihinden itibaren altı ay içerisinde proje sorumlusu veya araştırmacılar tarafından takibi yapılmayan veya çalışma randevusuna uyulmayan projeler Müdür tarafından iptal edilebilir.

i) Araştırma yürütücüsü Merkezde yürütülen ve tamamlanan araştırmalar ile ilgili olarak yapılan yayın ve bilimsel raporlarda Merkezin açık adını belirtmek, yayın ya da bilimsel raporun bir örneğini altı ay içinde Merkeze iletmek zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Personel ihtiyacı

MADDE 14 – (1) Merkezin akademik, teknik ve idari personel ihtiyacı 2547 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre Rektör tarafından görevlendirilecek personel tarafından karşılanır.

Harcama yetkilisi

MADDE 15 – (1) Merkezin harcama yetkilisi Rektördür. Rektör bu yetkisini Müdüre devredebilir.

Demirbaşlar

MADDE 16 – (1) Merkeze Rektörlükçe alınan ya da hibe edilen her türlü cihaz ve demirbaşlar öncelikli olarak Merkezin ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılır.

Diğer hükümler

MADDE 17 – (1) Merkezin döner sermaye kapsamında verdiği hizmetlerde 31/5/1999 tarihli ve 23711 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Balıkesir Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili mevzuat hükümleri ile Senato, Üniversite Yönetim Kurulu ve Merkezin Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Balıkesir Üniversitesi Rektörü yürütür.